

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01103 Vilnius, tel. +370 631 13112, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026-02-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL VIEŠOJO IR PRIVATAUS SEKTORIŲ PARTNERYSTĖS PROJEKTO „ZARASŲ APLINKKELIO STATYBA IR PRIEŽIŪRA“ ĮGYVENDINIMO“ PROJEKTO PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija), atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto „Zarasų aplinkkelio statyba ir eksploatacija“ įgyvendinimo“ (projekto TAP Nr. 25-1605; TAIS Nr. 25-16702(2), parengė ir teikia pakartotinai Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto „Zarasų aplinkkelio statyba ir priežiūra“ įgyvendinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo (toliau – Investicijų įstatymas) 15² straipsnio 1 dalies 1 punktu, 15³ straipsnio 5 dalimi, įgyvendinant Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“, (toliau – Taisyklės) bei įvertinus akcinės bendrovės „Via Lietuva“ 2025 m. rugsėjo 23 d. raštu Nr. 2025/2-11626 pateiktą VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros įvertinto akcinės bendrovės „Via Lietuva“ projekto „Zarasų aplinkkelio statyba ir eksploatacija“ išvadą dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės taikymo tikslingumo, įgyvendinant šį projektą.

Nutarimo projekto tikslas – priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto „Zarasų aplinkkelio statyba ir priežiūra“ (toliau – VPSP projektas) įgyvendinimo tikslingumo, nustatyti pagrindines VPSP projekto sąlygas ir suteikti akcinei bendrovei „Via Lietuva“ įgaliojimus, įvykdžius Taisyklėse nurodytas sąlygas, pasirašyti su privačiu subjektu, viešojo pirkimo laimėtoju, sutartį dėl VPSP projekto ir įgyvendinti šį projektą.

Pažymėtina, kad įvertinus kelių būklę strateginiai tikslai ir lūkesčiai gerokai pranoksta finansavimo galimybes (10 metų laikotarpiu reikalingos investicijos ~1,5 mlrd. Eur per metus; 2026 metais numatoma ~0,5 mlrd. Eur). Atsižvelgiant į tai, viešojo sektoriaus subjektas, siekdamas įdiegti inovatyvius eismo saugumo sprendinius, užtikrinti kokybišką, efektyvų ir saugų eismą dalyviams, tačiau turėdamas ribotą biudžetą, ieško sprendimų, kaip pritraukti alternatyvius finansavimo šaltinius, suplanuoti ir perduoti naujos susisiekimo infrastruktūros statybą, kuri apima ne tik statybą, bet ir planavimą, projektavimą, leidimų gavimą bei infrastruktūros įrengimą, priežiūrą ir periodinį atnaujinimą, privačiam subjektui, kuris savo profesinėmis žiniomis, vadybos įgūdžiais, inovatyviu požiūriu, didesniu efektyvumu ir rezultatyvumu sukurs ir prižiūrės kuriamą infrastruktūrą.

VPSP projekto tikslas – nukreipti tranzitinį srautą iš Zarasų miesto į aplinkkelį, siekiant sumažinti nelaimingų atsitikimų skaičių, triukšmo ir oro taršos rodiklius, užtikrinti kokybišką, efektyvų ir saugų eismo sąlygų prieinamumą. VPSP projektu siekiama įrengti modernų ir funkcionalų kelią, atitinkantį ilgalaikius regiono poreikius ir prisidedantį prie ekonominės plėtros. Siekiama sukurti palankesnes sąlygas vietos bendruomenei, mažinti spūstis miesto gatvėse, užtikrinti

saugesnes eismo sąlygas vairuotojams ir pėstiesiems, mažinti avarių riziką mieste, sumažinti neigiamą transporto poveikį gyventojams – triukšmo ir oro taršą gyvenamosiose zonose ir saugoti regiono gamtinę pusiausvyrą.

Akcinė bendrovė „Via Lietuva“ atitinka Investicijų įstatymo 15³ straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą valdžios subjekto apibrėžimą.

Viešasis subjektas¹ yra pajėgus finansuoti VPSP projekto įgyvendinimą. Pažymėtina, kad vertinant įsipareigojimus, akcinė bendrovė „Via Lietuva“ neturi ilgalaikių įsipareigojimų. Finansavimas iš valstybės biudžeto lėšų yra numatytas 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 10-001-05-03-01 „Gerinti susisiekimą kelių transportu“ apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. 3-432 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 10-001-05-03-01 „Gerinti susisiekimą kelių transportu“ aprašo patvirtinimo“, (toliau – Aprašas), tad viešasis subjektas valstybės biudžeto disponuojamomis lėšomis prisiimtų įsipareigojimus ir užtikrintų privačiam subjektui mokėjimus, išdėstant juos per visą paslaugų pagal valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartį laikotarpį. Priėmus Nutarimo projektą, reikės pakeisti Aprašą. Atitinkamuose strateginiuose dokumentuose bus numatomos lėšos VPSP projekto metiniams mokėjimams 2031–2051 metais.

VPSP projektas įgyvendinamas valstybės nuosavybei ir viešajam subjektui panaudos teise priklausančiuose žemės sklypuose.

VPSP projekto veikloms įgyvendinti privačiam subjektui valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarties (toliau – VPSP sutartis) galiojimo laikotarpiui bus išnuomojami:

1. 5,4791 ha ploto žemės sklypas (unikalus Nr. 4400-4183-3478, kadastro Nr. 4360/7001:3, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos), esantis Zarasų r. sav. teritorijoje;

2. 6,3407 ha ploto žemės sklypas (unikalus Nr. 4400-4185-9104, kadastro Nr. 4360/7001:2, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos), esantis Zarasų r. sav., Zarasų sen., Sasnauskos k.;

3. 0,6926 ha ploto žemės sklypas (unikalus Nr. 4400-4310-4085, kadastro Nr. 4380/7001:11, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos), esantis Zarasuose;

4. 10,8284 ha ploto žemės sklypas (unikalus Nr. 4400-4194-7370, kadastro Nr. 4343/7001:5, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos), esantis Zarasų r. sav. teritorijoje;

5. 18,9784 ha ploto žemės sklypas (unikalus Nr. 4400-4187-5314, kadastro Nr. 4343/7001:4, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos), esantis Zarasų r. sav. teritorijoje;

6. 0,0486 ha žemės sklypas (unikalus Nr. 4400-3877-0133, kadastro Nr. 4320/7001:2, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos), esantis Zarasų r. sav., Zarasų sen., Smėlynės k.

Siekdami užtikrinti, kad būtų suvaldytos esminės rizikos, turinčios įtakos VPSP projekto taikymo tikslingumui, teikiame platesnį teisinį pagrindimą, kuris susijęs su planuojamu perduoti turtu.

Investicijų įstatymo 15⁴ straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad „Valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarties galiojimo laikotarpiu valdžios subjektas privačiam subjektui gali perduoti patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį valdyti, naudoti ir disponuoti valstybei, savivaldybei ar valstybės arba savivaldybės kontroliuojamam juridiniam asmeniui nuosavybės teise priklausančią turtą, reikalingą valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nurodytai veiklai vykdyti. Privatus subjektas perduotą turtą gali naudoti tik valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nurodytai veiklai vykdyti“. Investicijų įstatymo 15⁴ straipsnio 2 dalis numato, kad jeigu valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nurodytai veiklai vykdyti reikalinga valstybinė ar

¹ Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 15¹ straipsnio 3 dalis.

savivaldybės žemė, valstybinės ar savivaldybės žemės sklypai privačiam subjektui išnuomojami valstybinės ir savivaldybės žemės sandorių sudarymą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarties galiojimo laikotarpiui. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punktas numato vieną iš sąlygų, kuomet įgyvendinama statytojo teisė: „statytojas žemės sklypą (teritoriją), kuriame (kurioje) naujai statomas ar rekonstruojamas statinys, valdo nuosavybės teise arba valdo ir (ar) naudoja kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais, išskyrus aplinkos ministro nustatytus atvejus, kai nėra suformuoti žemės sklypai, bet yra gautas valstybinės žemės patikėtinio sutikimas; atliekant kitus statybos darbus (atnaujinant (modernizuojant), remontuojant ar griauinant statinį) ar statinių pakeitimus (keičiant statinio (jo dalies) paskirtį, formuojant nekilnojamojo turto kadastro objektus) privaloma gauti žemės sklypo (teritorijos) savininko ar valstybinės žemės patikėtinio sutikimą šiame įstatyme ar kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytais atvejais“.

Vertinama, kad žemės sklypų, kuriuose planuojama vykdyti Zarasų aplinkkelio statybą, teisėtas valdymas ir naudojimas yra sąlyga, kuri leidžia įgyvendinti privataus subjekto kaip statytojo teises ir vykdyti statytojo (užsakovo) funkcijas.

Atsižvelgiant į tai, kad viešojo sektoriaus subjektas žemės sklypus valdo panaudos teise, iki VPSP sutarties įsigaliojimo visa apimtimi viešojo sektoriaus subjektas turės atsisakyti panaudos teisių į žemės sklypus, kad jie teisės aktų nustatyta tvarka būtų perduoti privačiam subjektui nuomos teise ir privatus subjektas galėtų vykdyti statytojo (užsakovo) funkcijas. Privačiam subjektui bus taikomas valstybinės žemės nuomos mechanizmas pagal Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 9 straipsnį ir Kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 260 „Dėl Kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos taisyklių patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad valstybinės reikšmės keliai išimtinę nuosavybės teise priklauso valstybei. Valstybinės reikšmės kelius patikėjimo teise valdo, naudoja ir jais disponuoja akcinė bendrovė AB „Via Lietuva“, kuri negali jų perduoti nuosavybės teise kitiems asmenims, įkeisti ar kitaip suvaržyti daiktinių teisių į juos, jais garantuoti, laiduoti ar kitu būdu jais užtikrinti savo ir kitų asmenų prievolių įvykdymo, jų išnuomoti, suteikti panaudos pagrindais ar perduoti jų kitiems asmenims naudotis kitu būdu.

Atsižvelgiant į tai, pabaigus statybą ir įregistravus sukurtą turto Zarasų aplinkkelio nuosavybės teises Lietuvos Respublikos vardu AB „Via Lietuva“, su privačiu subjektu bus nutraukiamos žemės sklypų nuomos sutartys. VPSP sutartimi bus numatyta, kad viešasis subjektas vykdys užsakovo funkcijas, o privatus subjektas teiks sukurtą turto priežiūros paslaugas, prisiims su šių paslaugų teikimu susijusius išpareigojimus, t. y. bus numatyti teisiniai ir techniniai kelio priežiūros reikalavimai, ir su kelio priežiūros paslaugų įgyvendinimu susijusias teises rizikas.

Atsižvelgiant į VPSP projekto specifiką, privačiam subjektui perduodamas kompleksinės veiklas, kurios susijusios su VPSP projekto įgyvendinimu ir rizikų pasiskirstymu (paklausos riziką prisiima ir atlygį privačiam subjektui moka viešasis subjektas), įvertinus pateiktą dokumentaciją dėl naujo Zarasų miesto aplinkkelio statybos ir priežiūros, VPSP projektui įgyvendinti pasirinktas būdas – valdžios ir privataus subjektų partnerystė, vadovaujantis Investicijų įstatymu, bei numatomos atlikti privataus partnerio atrankos procedūros, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, – yra logiškas ir pagrįstas.

Planuojamas maksimalus VPSP sutarties terminas iki 25 metų, iš jų 3 metai investicijoms ir 22 metai priežiūros ir atnaujinimo darbams vykdyti. Įvertinus tai, kad VPSP sutarties pabaigoje kelio danga buhalterinės apskaitos aspektu būtų visiškai nudėvėta, siekiant išlaikyti tinkamą sukurtos infrastruktūros techninę būklę ir priežiūrą paslaugų teikimo etape numatomos periodinės infrastruktūros būklės palaikymo išlaidos, be to, ataskaitinio laikotarpio eigoje (18-aisiais metais) numatytos kelio einamojo remonto išlaidos ir kelio statiniams būtinos palaikymo ir remonto išlaidos. Tai rodo siektiną priežiūros paslaugų vykdymo nepertraukiamumą, išlaikant planuojamų teikti paslaugų kokybę visu VPSP sutarties vykdymo laikotarpiu.

Pažymėtina, kad planuojamos patirti išlaidos apima kelio dangos priežiūrą bei visus kelio statiniams būtinus palaikymo ir remonto darbus, kurie integruoti į finansinį modelį per visą VPSP

sutarties laikotarpį. VPSP projekto įgyvendinimo termino skaičiavimas atliktas pagal investicijų atsipirkimo modelį, priežiūros ciklus (7–12 metų), kelių dangos nusidėvėjimo tendencijas.

Siekiant sumažinti paprastojo remonto (numatytas 21-aisiais VPSP sutarties metais) kaštų neapibrėžtumą bei galimą rizikos pervertinimą, galimas VPSP sutarties laikotarpio trumpinimas, tačiau optimalus terminas būtų iki 25 metų. Per trumpas terminas mažina privataus subjekto investicinį patrauklumą ir didina įmokų dydį. Ilgesnis terminas leidžia išskaidyti kaštus ir užtikrinti didesnę rizikų perdavimą.

Viešojo subjekto finansiniai įsipareigojimai kartu su jo pasiliekamų rizikų verte su pridėtinės vertės mokesčiu (toliau – PVM) grynąja dabartine verte yra 60 959 886 Eur.

Atlikta VPSP projekto ekonominė analizė rodo, kad VPSP projekto socialinė ekonominė nauda sudaro 59,64 mln. Eur su PVM. Nagrinėta alternatyva užtikrina teigiamą 3,77 mln. Eur su PVM ekonominę grynąją dabartinę vertę, todėl yra priimtina ir tinkama. Sukurta VPSP projekto ekonominė socialinė nauda visiškai padengtų pradinės investicijas. Skaičiuotinas 3,751 mln. Eur metinis mokėjimas (realia verte su PVM) taip pat neviršija investicijų projekto skaičiuoklėje įvertinto maksimalaus viešojo subjekto metinio mokėjimo privačiam subjektui, kuris realia verte per metus (mokant 22 metus) yra 4,05 mln. Eur su PVM.

Vertinant VPSP projekto ekonominę socialinę reikšmę daroma išvada, kad VPSP projektas būtų naudingas ir jį yra verta įgyvendinti, nes ekonominė grynoji dabartinė vertė net ir mažiau pesimistiniu atveju yra teigiama.

Priėmus Nutarimo projektą, detalus partnerystės turinys, šalių įsipareigojimai, rizikų paskirstymas, finansiniai srautai ir termino pagrindimas bus nustatomi rengiant dokumentaciją ir atliekant privalomas finansines analizes pagal VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros patvirtintas metodikas. Privataus partnerio atranka bus vykdoma griežtai laikantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo nuostatų, taikant teisės aktuose numatytas procedūras.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, vadovaujantis Taisyklių 11 punktu, partnerystės sutarties projektas parengiamas, kai įsigalioja Vyriausybės nutarimas, kurio projektas teikiamas. Taip pat informuojame, kad, vadovaujantis Taisyklių 27 punktu, **pasirašius partnerystės sutartį, ji bus pateikta Valstybės duomenų agentūrai** išvada dėl partnerystės sutarties poveikio valdžios sektoriaus deficitui ir skolai gauti.

Priėmus Nutarimo projektą, priimti naujų teisės aktų, keisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių teisės aktų nereikės.

Susisiekimo ministerijos 2025 m. lapkričio 10 d. raštu Nr. 2-3771 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto „Zarasų aplinkkelio statyba ir eksploatacija“ įgyvendinimo“ projekto“ Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti suinteresuotoms institucijoms: Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, VŠĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai, akcinei bendrovei „Via Lietuva“. Lietuvos Respublikos finansų ministerija per nustatytą terminą pastabų ar pasiūlymų dėl Nutarimo projekto nepateikė. VŠĮ Centrinė projektų valdymo agentūra pastabų ar pasiūlymų dėl Nutarimo projekto neturėjo. Į akcinės bendrovės „Via Lietuva“ pastabas dėl Nutarimo projekto buvo atsižvelgta.

Atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktą siūlymą Nutarimo projektą darbo tvarka suderinti su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija bei Viešųjų pirkimų tarnyba, Susisiekimo ministerija 2026-01-08 elektroniniu laišku pateikė derinti minėtoms institucijoms Nutarimo projektą ir pridedamus dokumentus. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija informavo, kad pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimo projekto neturi. Viešųjų pirkimų tarnyba 2026-01-12 raštu Nr. 4S-39 „Dėl išvados nutarimo projektui“ pažymėjo, kad dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų derinimo kompetentinga institucija yra viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra, su kuria ir turėtų būti derinamas Nutarimo projektas.

Dėl Nutarimo projekto, paskelbus jį Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS 2025-11-10 – 2025-11-21, registracijos Nr. 25-16702), pastabų ar pasiūlymų negauta.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektą parengė Susisiekimo ministerijos Biudžeto ir investicijų departamento (direktorius – Saulius Kerza, tel. +370 620 13129, el. p. saulius.kerza@sumin.lt) Apskaitos ir ekonomikos skyrius (vedėjas – Žydrūnas Jonutis, tel. +370 684 52156, el. p. zydrunas.jonutis@sumin.lt), tiesioginė rengėja – Apskaitos ir ekonomikos skyriaus vyriausioji specialistė Daiva Jankauskienė, tel. +370 660 44571, el. p. daiva.jankauskiene@sumin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 2 lapai.
2. VPSP projekto dokumentai (investicinis projektas), 91 lapas.
3. VPSP projekto skaičiuoklė, xlsx formatas.
4. Investicinio projekto skaičiuoklė, xlsx formatas.
5. VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros išvados kopija, 14 lapų.
6. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 4 lapai.

Susisiekimo ministras

Juras Taminskas